

ՀՈՒՆՎԱՐԻ 14-Ը՝ ՎՐԱՑ ԹԱՏՐՈՆԻ ՕՐ

ԱՄԵՆԱՄՅԱ ՄՐՁԱՆԱԿՆԵՐ՝ ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԴԵՐԱՍԱՆՆԵՐԻՆ ՈՒ ՌԵԺԻՍՈՐՆԵՐԻՆ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՄՐՁԱՆԱԿԻ ԴԱՓՆԵԿԻՐՆԵՐԻ ԹՎՈՒՄ Է ԹԲԻԼԻՍԻ Դ.ԱՂԱՄՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԴԵՏՋԱՅԴՐԱՄԱՅԻ ԹԱՏՐՈՆԻ ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ ԴԵԿԱՎԱՐ ԱՐՄԵՆ ԲԱՅԱՆԴՈՒՐՅԱՆԸ

Արվեստների շարքում յուրօրինակ ու հնագույններից թատերական արվեստին կամ հենց թատրոնին նվիրված տոնը՝ Վրացական թատրոնի օրը, երկրում նշվում է հունվարի 14-ին: Տոնի սկզբնավորումը պայմանավորված է 1850 թվականի այդ օրը Թբիլիսիում առաջին անգամ բեմադրված Գիորգի Երիսթավիի «Ապահարզան» ներկայացմամբ:

Ընթացիկ տարվա տոնական օրը նշվեց Գրողների տանը:

Թատերական ընկերության նախագահ Գիորգի Գեգեճկորին եւ Գրողների տան տնօրեն Քեթեան Դուբաձեն ստորագրեցին համագործակցության հուշագիր: «Թատրոն» ամսագիր ու վրաց գրչության դերի եւ նշանակության շուրջ ընթացած հանդիպմանը խոսքով ելույթ ունեցան նշյալ հանդեսի գլխավոր խմբագիր Դավիթ Անդրիանեն ու պարբերականի մշտական հեղինակները: Օրվա առիթով ներկանե-

րին ողջունեց նաեւ «Վրաստան» թերթի գլխավոր խմբագիր Վան Բայթուրթյանը:

Միջոցառման երկրորդ մասում Թատերական ընկերության փոխնախագահ Դիմիտրի Խվիթիաշվիլին ներկայացրեց թատերաշրջանի ամենամյա մրցույթի՝ տարբեր անվանակարգերում հաղթողների անունները: Թատերական ընկերության անվանական մրցանակներով պարգևատրվել են երկրի հայտնի դերասաններ ու ռեժիսորներ, մրցանակներ են պատվոգրեր են տրվել նաեւ տարբեր թատրոնների դերասաններին: Հուրախություն մեզ, Թբիլիսիի Պ. Աղամյանի անվան թատրո-

նի խաղացանկում վրաց ստեղծագործողների գործերի բեմականացմամբ, վրաց գրականության հանրայնացման գործում ունեցած ավանդի համար թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Արմեն Բայան-դուրյանն արժանացել է Սանդրո Ախմետելու անվան մրցանակի:

Վրաց թատրոնի օրվա կապակցությամբ վրաց ճանաչված դերասաններ Գիա Բուրջանաձեն եւ Մարինա Կախիանուն համապատասխանաբար շնորհվեց Ակակի Խորավայի եւ Վերիկո Անջափարիձեի անվան մրցանակներ:

ԿԱՐԻՆԵ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

ԴԵՏՐՈՍ ԱՂԱՄՅԱՆ - 155

«ԵԹԵ ԵՍ ՆԱԽԱԴԵՍ ԳԻՏԵՆԱՅԻ, ԹԵ ԻՆՉ Է ԹԱՏՐՈՆԸ... ԵՍ ԵՐԲԵՔ ԴԵՐԱՍԱՆ ԶԵԻ ԴԱՌՆԱ»

Թբիլիսիի պետական հայկական դրամատիկական թատրոնը տվել է անվանի դերասան-դերասանուհիների մի ողջ փառանք, նրա բեմին շատերն են խաղացել իրենց գլխավոր դերերն ու հայտնի դարձել... Եվ այսօր շատերի անունով կարող էր կոչվել Թբիլիսիի 155-ամյա հայոց թատրոնը (Հասմիկ, Իսահակ Ալիխանյան, Օլգա Գուլազյան, Քնարիկ, Վահրամ Փափազյան, Բաբկեն Ներսիսյան, Դորի Ամիրբեկյան, Մարիամիկ Մոճոռյան... եւ էլի շատ ու շատ ուրիշներ), բայց այն այսօր կրում է մեծ ողբերգակ Պետրոս Աղամյանի անունը, գուցե նրա համար, որ Կոստանդնուպոլսից հրավիրված հենց այս դերասանը դարձավ հանդիսատեսի կողմից շատ ավելի սիրված կամ գուցե նրա համար, որ Թիֆլիսում կերտած Համլետով ու Օթելլով նա դասվեց աշխարհի մեծագույն ողբերգակների շարքին:

Էռնեստո Ռոսսին հյուրախաղերով հանդես էր գալիս Թիֆլիսում, հանդիսատեսը թատրոն էր եկել համեմատելու, թե ով է ավելի մեծ՝ Ռոսսին, թե՞ Աղամյանը:

Այդ մասին Ամենայն Հայոց բանաստեղծ Հովհաննես Թումանյանն իր հոդվածներից մեկում գրում է. «Հասարա-

կությունը, շուրջն իրեն պահած, հետեւում էր Ռոսսիի խաղին: Գործողությունը վերջացավ, վարագույրն իջավ, թատրոնը դուրսացավ միահանուր ու ահարկու ծափահարություններից... Եվ հասարակությունը գրեթե միաձայն արձակեց իր վճիռը. «Աբան-չելի» է, բայց Աղամյանին չի հասնիլ...»: Ես իմ կյանքում էմքան հպարտ չեմ զգացել ինձ այնպես հայ, ինչպես այն գիշեր»:

Զնայած դերասանական իր մեծ հաջողությունների՝ Պետրոս Աղամյանն ապրում էր մի մեծ ողբերգություն: Նա, ինչպես շատ դերասաններ, գիտակցում էր, որ «իր ստեղծած արվեստը մեկ օրվա կյանք ունի: Երեկոյան դերասանը փայլում է բեմում, վաշելում հանդիսատեսի սերն ու ծափահարությունները, իսկ վաղը դրանից հետո անգամ չի մնալու...»:

Աղամյանը դրա դեմ պայքարում էր գրելով ու նկարելով: Այս մասին հրաշալի պատմում է մեր մյուս մեծ գրողը՝ Ալեքսանդր Շիրվանզադեն:

«Արտիստի փառքը շատ կարճատեւ է: Մարդկանց հիշողության մեջ նա տեղ ունի այնքան ժամանակ, որքան մարդկանց աչքերի առջև է: Շատ անգամ նա մահանում է նույնիսկ իր կենդանության ժամանակ. մարմինը կա՝ հոգին մեռել է: Բավական է, որ երգչի ձայնը հնանա, եւ ահա նա չկա հասարակության համար: Բավական է, որ դերասանի ուժերը թուլանան ծերությունից եւ հիվանդությունից, եւ ահա նրա աստղը գունատվեց ու թեքվեց:

Մի անգամ Բաբկուն նա ինձ համար կարդաց մի պատմվածք: Դա մեկոդրամային մի պատմվածք էր՝ բովանդակությամբ շատ մանր «Ինքնագործի ընտանիքը» պիեսին, որի Կորադոյի դերը կատարում էր այնքան հիմնալի: Երբ վերջացրեց սքանչելի ընթերցումը, նայեց երեսիս հարցական հայացքով: Ես տարված էի նրա թավաշային բարիտոնի երաժշտականությամբ:

- Ա՛հ,- գոչեցի ես,- ի՛նչ հիմնալի եք արտասանում:- Զմտածեցի, որ Աղամյանի սպասածն այդ չէր: - Այո՛, իհարկե, հասկանալի է,- ասաց նա, մի ներվային շարժումով մոտեցավ վառարանին եւ ձեռագիրը գցեց այնտեղ»:

Անշուշտ, նրա վրձնած գործերն ավելի արժեքավոր են, քան գրական գործերը:

Աղամյանը մտերիմ էր նկարիչներ Գեորգ Բաշինջադյանի, Վարդգես Սուրենյանցի եւ Հովհաննես Այվազովսկու հետ, որոնք բարձր էին գնահատում մեծ դերասանի նկարչական տաղանդը:

Պետրոս Աղամյանի ստեղծած դիմանկարներն ու ինքնադիմանկարներն, անշուշտ, տպավորիչ են եւ արժեքավոր: Որպես ինքնուրույն նկարիչ՝ նա հաստատ չի գիշում պրոֆեսիոնալներին:

Ցավով նշենք, որ ապրած կարճ կյանքը թույլ չի տվել Աղամյանին իրեն դրսեւորել՝ որպես իսկական նկարիչ: Այդ մասին նա ինքն իր մասին գրել է. «Եթե ես նախապես գիտենայի, թե ինչ է թատրոնը, եւ թե ինչպես մարդ կարող է տառապել այդ ասպարեզում, եւ երբեք դերասան չէի դառնա: Ընդհակառակը, կզարգացնեի իմ ընդունակությունները նկարչության մեջ, խաղաղ սրտով կուսումնասիրեի այդ արվեստը»:

Սակայն, խաղաղ սիրտն ու նկարչի մասնագիտությունը նախատեսված չէին մեծ դերասանի համար: «Ես փափագում եմ ունենալ մի վկայագիր ապագայի համար,- ավելացնում էր նա՝ ձեռով զարկելով իր ձեռագիր վիպակների ու ոտանավորների տետրին կամ նկարներին, որոնք «միջակայությունից» բարձր չէին,- հիշում էր Ալ.Շիրվանզադեն:

Աղամյանի գրածներն ու վրձնած նկարները «միջակայություն» համարող Շիրվանզադեն միանգամայն այլ կարծիք ուներ դերասան Աղամյանի մասին: Աշխարհի բեմերում բարձր գնահատված էր հայ դերասանը, իսկ՝ մեզանում... Ինչպես Թումանյանն էր գրում. «Նա մեզանում չգնահատվեց եւ անպաշտպան գերեզման իջավ...»:

1888 թվականին Պոլսում նշել են Պ.Աղամյանի ստեղծագործական գործունեության 25-ամյակը: Անկազմակերպ, ան-

փույթ երեկոյից հետո, կազմակերպիչներ Աղամյանին են ներկայացնում երեկոյի ծախսերը եւ պահանջում վճարել դրանք: Նյարդային վիճակից, հուզմունքից ու վիրավորանքից մեծ դերասանը կոկորդում սուր ցավ է զգում եւ, բժշկի չդիմելով, մի քանի օր անց, կրկին բեմ է դուրս գալիս կիսադատարկ դահլիճում...

Շատերը չգիտեին, որ սքանչելի էր Պետրոս Աղամյանի երաժշտական բարիտոնը, որը դերասանն ինքն էր մշակել ու այդպիսի կրծքային դարձրել ռեգային ձայնից հետո:

Երբ իտալացի մեծ դերասան Ռոսսին նրան տեսավ Թիֆլիսում՝ Համլետի դերում, հիացավ նրա խաղով եւ, արտահայտելով իր հիացմունքը, ավելացրեց. «Ափսո՛ս, այդ արտիստը կմեռնի կոկորդալից...»: Հռչակավոր դերասան Ռոսսին, դերասան լինելուց բացի, նաեւ բժիշկ էր, գիտեր իր ասածը,- շարունակում է Շիրվանզադեն իր հուշերում:

Դժբախտաբար, Ռոսսիի գուշակությունը շատ շուտ իրականացավ:

Նյութական կարիքը, օրեցօր վատթարացող առողջությունը եւ ծայրի կորուստը Աղամյանին զանում են անկողնում: Նա վաճառում է հանդիսատեսից ստացած իր հուշանվերները, որպեսզի կարողանա հոգավ իր նվազագույն ապրուստն ու բուժումը: Հովհաննես Թումանյանը կոչ է անում ողջ հայությանը՝ նյութապես օգնել հիվանդ դերասանին: Այս առիթով նա գրում է իր հուզիչ բանաստեղծությունը.

«Հուսահատությունը տիրել է կյանքին... Մարդիկ տխրությամբ տանջվում են ահա... Իսկ ոգեւորողն այս ծանր ժամին... Լռել է արդեն ու հիվանդ է նա...»:

Հայությանն ուղղված կոչը, ցավոք, մնում է անարձագանք:

Պետրոս Աղամյանը մահացավ Կ.Պոլսում՝ ամբողջովին հյուժված, միայնակ, անտեսված, կոկորդի ցավից, Պոլսի ռուսական հիվանդանոցում, 1891 թվականի հունիսի 3-ին, ընդամենը 41 տարեկան հասակում: Թաղված է Պոլսի Շիշլիի գերեզմանոցում, բանաստեղծ Մկրտիչ Պեշիկ-թաշյանի կողքին:

Պատրաստեց ԱՆՆԱ ՍԱՐԻԲԵԿՅԱՆԸ

ՀԱՐՑ - ՊԱՏԱՍԽԱՆ ԱՅԼԱԶԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

ԴԻԵՏԱՆ՝ ՔԱՂՑԿԵՂԻ ԴԵՄ

Վերջերս բժշկական ամսագրերից մեկում կարդացի, որ գիտնականները մշակել են սնվելու դեղատոմս, որն ունակ է կանխելու քաղցկեղի զարգացումը: Որքանով է դա համապատասխանում իրականությանը:

Ա. ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ
Ախալցխիսե

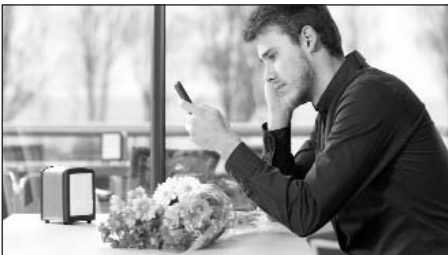
Այդ ոլորտում անցկացրած բազում ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ 30 տոկոսի դեպքում է միայն քաղցկեղի պատճառ հանդիսանում գենետիկան, իսկ 70 տոկոսի դեպքում, այն առաջանում է արտաքին գործոնների ազդեցության տակ:

Ինչ վերաբերում է քաղցկեղի կանխմանն ուղղված դիետային, ապա գիտականորեն ապացուցվել է, որ խնձորը, ծիրանաչիրը, սխտորը դրական ազդեցություն են գործում կրծքի քաղցկեղի կանխման գործում, իսկ ձուկը եւ ծովային մթերքներն ի վիճակի են 23 տոկոսով նվազեցնել մաշկի քաղցկեղի առաջացման սպառնալիքը: Քաղցկեղի մետաստազների տարածման լուրջ արգելք է նուրբ: Ճակնդեղն ու լուլիկը ստամոքսի առողջության գրավական են, իսկ թարմ կանաչեղենը ձվարանների քաղցկեղի դեմ լավագույն միջոցն է:

Այնպես որ, ելնելով վերոնշյալից, ինքներդ ընտրեք ձեր սննդի դիետան:

ՀԵՏԱՔՐՔԻՐ Է

ԻՆՉՈ՞Ւ ԵՆ ԱՂՋԻԿՆԵՐՆ ՈՒՇԱՆՈՒՄ ԺԱՄԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

Ելնելով սեփական փորձից՝ ինչպես նաև ընկերներիս պատմածներից, համոզվել եմ, որ ժամադրությունից ուշանալն աղջիկների մոտ վերածվում է բնավորության գծի եւ համարարած բնույթ է

ընդունել: Հետաքրքիր է իրենք կանայք ինչով են դա բացատրում: Ա. ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ
Թբիլիսի

Պարզաբանումն ավելի քան հետաքրքիր է: Շատ աղջիկների համար դա իրենց նշանակության ընդգծման ցանկությունն է: Նրանց կարծիքով, տղամարդիկ պետք է զգան, թե որքան անհրաժեշտ է տվյալ կինը:

Գեթանական պաշտպանության գործոնով: Ժամադրության եկող աղջկան անհանգստացնում է այն, որ ժամադրության վայրում իրեն սպասողի վրա կարող է վատ տպավորություն թողնել, ուստի եւ ձգձգում է ժամանակը:

Ուրիշները նման վարվելաձևով ցանկանում են արժանանալ առանձնակի ուշադրության եւ ընդգծում են այն փաստը, որ որոշողը իրենք են: Երբեմն էլ ժամադրությունից ուշանալը պայմանավորված է հո-

բանկանաբար, լինում են նաեւ դեպքեր, երբ ժամադրությունից աղջիկների ուշանալը պայմանավորված է միայն ու միայն նրանով, որ նրանք կորցնում են ժամանակի եւ տարածության զգացումը:

ԿԵՆՍԱՓՈՐԶ

ԾՆՈՂՆԵՐԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐ ԵՆ ՕԳՆԵԼ ԶԱՎԱԿՆԵՐԻՆ

58 տարեկան եմ: Կարծես ժամանակն է, որ մի փոքր ես ապրեմ ինձ համար, հիանամ կյանքով: Սակայն չի ստացվում, եւ դրա պատճառը որդիս է, ով գրեթե ամեն օր մի որեւէ կշտամբանք է ներկայացնում՝ այս հարցում չես օգնել, այստեղ չես պաշտպանել, չես աջակցում:

Ողջ կյանքի ընթացքում ես առավելագույնս նվիրաբերեցի որդուս. նա մեր միակն է: 15 տարի առաջ, երբ ամուսինս վախճանվեց, ես ինձ լրիվությամբ նվիրաբերեցի երեխայիս: Այժմ մեծացել է, բայց ես շարունակաբար հոգում եմ նրա կենսապայմանների մասին. «Մա՛մ, այսօր երեխաներին կթողնենք քեզ

մոտ», «Մա՛մ, չմոռանաս մեզ համար էլ ուտելիք պատրաստել», «Թոշակդ ստացե՛լ ես, մինչեւ աշխատավարձ մի քիչ փող տուր»... Եվ մնալ շատ արտահայտություններ՝ ամեն ամիս 35-ամյա որդուս:

Երբեմն փորձում եմ լուրջ խոսել նրա հետ այդ թեմայի շուրջ, թե՛ն՝ անօգուտ...

ԿԱՐԻՆԵ ՊՈՂՈՍՅԱՆ
Մառնեուկի

ԲԶԶԱՅԻՆ ՇԵՌԱԽՈՍ. ԲԱՐԵԿԱՄ, ԹԵ՛ ԹՇՆԱՄԻ

ԱՆՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅՈՒՆ, ՈՐԸ ՍԱԿԱՅՆ ՎՆԱՍԱԿԱՐ Է ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

Մի քանի տարի առաջ «ձեռքի հեռախոս» արտահայտությունը (ինչպես երբեմն անվանում են բջջային հեռախոսը), այնքան էլ ճիշտ չէր: Այդ հեռախոսն իր հետ կարող էր կրել միայն ուժեղ մարդը, քանի որ այն չափազանց ծանր մարտկոց ուներ: Ձեռքի հեռախոսները կոշիկի տուփից մեծ էին եւ արժեին հազարավոր դոլարներ:

Այսօր ձեռքի կամ բջջային հեռախոսների թիվը հասնում է մոտ 1 միլիարդ 35 միլիոնի: Որոշ երկրներում այդպիսի հեռախոսներ ունեն քաղաքացիների կեսից ավելին: Մի տնտեսագետի խոսքով, այս սարքը ոչ միայն տեխնիկայի հրաշք է, այլեւ «հասարակական երեւոյթ»:

Ի՞նչ ազդեցություն է գործում բջջային հեռախոսը հասարակության վրա: Բարեկա՞մ է այն, թե՞ բշմամի:

Բարիք՝ բիզնեսի բնագավառում

Բջջային հեռախոսը, որի վաճառքը գնալով ավելի մեծ չափեր է ընդունում, բարիք է բիզնեսի բազմաթիվ բնագավառներում: Մի մեծ ընկերության հաշվարկների համաձայն, «բջջային հեռախոսի վաճառահանման շուկան էլեկտրոնային սարքերի ամենամեծ սպառողական սեգմենտն (հատված) է, որ երբեւէ եղել է»: Այլ կերպ ասած՝ այսօր բջջային հեռախոսների վրա ավելի շատ գումար է ծախսվում, քան անցյալում որեւէ այլ էլեկտրոնային սարքի:

Ամբողջ աշխարհում բջջային հեռախոսները միլիարդավոր դոլարների շահույթ են բերում հեռախոսակապն ապահովող ընկերություններին: Պարզ է ուրեմն, թե ինչու է խոշոր բիզնեսի ոլորտում բջջային հեռախոսը դիտվում՝ որպես բարեկամ:

Նոր լեզվի առաջացման պատճառ

Այս նորագույն սարքավորումների օգնությամբ ուղարկվող կամ ընդունվող միլիոնավոր հաղորդագրությունները հաճախ ոչ թե ձայնային են, այլ՝ գրավոր: Մեծանում է այն մարդկանց թիվը (հատկապես՝ երիտասարդների), որ խոսափողով զրուցելու փոխարեն, նախընտրում են օգտվել տեքստային հաղորդագրությունների (SMS) ուղարկելու հնարավորությունից: Այս միջոցն օգնում է նրանց համեմատաբար ցածր գնով զրել եւ ուղարկել կարճ նամակներ: Քանի որ նման ձևով հաղորդակցվելու համար, հեռախոսի նուրբ կոճակներով տեքստը տպելու անհրաժեշտություն է առաջանում, հաղորդագրությունների սիրահարները հապավումների լեզու են օգտագործում՝ համակցելով տառերն ու թվերը: Չնայած, ի տարբերություն բանավոր խոսակցության՝ բառը զրելու ձևերը գտնելն ու տպելն այնքան էլ հարմար միջոց չէ, ամբողջ աշխարհում յուրաքանչյուր ամիս ուղարկվում է մոտ 30 միլիարդ հաղորդագրություն:

Որոշ հասարակագետներ մտավախություն են հայտնում այն կապակցությամբ, որ տեքստային հաղորդագրությունների աղավաղված ուղղագրությունն ու շարահյուսությունը վնասում է երիտասարդների գրագիտությանը: Ոմանք սակայն այլ կարծիքի են՝ ասելով, որ այդ հաղորդագրությունները «վերստին արթնացնում են նոր սերնդի հետաքրքրությունը գրավոր խոսքի հանդեպ»:

Երեւույթներ, որ բարեկամական չես անվանի
Թե՛ն բջջային հեռախոսներով հարմար է թե՛ հաղորդակցվել, թե՛ զբաղվել բիզնեսով, բազմա-

թիվ մարդկանց դրանք ավելի շուտ օգնում են կապանքների մեջ, քան օգնում: Շատերն այնպիսի զգացում են ունենում, թե զանված են իրենց գրասենյակին: Մարդիկ իրենց պարտավորված են զգում պատասխանել բջջային հեռախոսի զանգին՝ անկախ այն բանից, թե որտեղ են գտնվում կամ ինչով են զբաղված:

Նյարդայնացնող ձայն ունենալուց բացի, ամենուր տարածված այս սարքերը պոտենցիալ վտանգ են ներկայացնում մարդկանց համար: Բջջային հեռախոսից օգտվելով մեքենա վարելը նույնքան վտանգավոր է, որքան ալկոհոլի ազդեցության տակ վարելը: Ավտոմեքենայում հեռախոսով խոսելու համար ուժերի շատ ավելի մեծ լարում է պահանջվում, քան այնտեղ նստած մարդու հետ զրուցելու համար:

Բջջային հեռախոսի սխալ գործածությունը կարող է վտանգավոր լինել նաեւ օդային ճանապարհորդությունների ժամանակ: Օրինակ, հաստատվել է, որ բջջայիններից արձակված ճառագայթները խոչընդոտում է թռիչքի անվտանգությունն ապահովող էլեկտրոնային սարքավորումների աշխատանքին:

Բջջային հեռախոսն ու քաղցկեղ

Դեռեւս չեն լռել վիճաբանություններն այն մասին, որ բջջային հեռախոսների ռադիոհաճախականությունն ու հեռախոսակայանների կողմից դրանց ազդանշանների փոխանցումը կարող են քաղցկեղի առաջացման պատճառ դառնալ: Քանի որ այս սարքերից օգտվում են հարյուր միլիոնավոր մարդիկ, եթե նրանց փոքր մասն անգամ առողջական խնդիրներ ձեռք բերի, դա մեծ դժվարություն կառաջացնի առողջապահության բնագավառում: Ուստի, մեծաթիվ գիտական հետազոտություններ են կատարվել՝ պարզելու, թե ինչ ազդեցություն է թողնում բջջային հեռախոսի ճառագայթները կենդանի հյուսվածքի վրա:

Վիճաբանությունների առարկա լինելով հանդերձ՝ բջջային հեռախոսը հսկայական ազդեցություն է գործում թե՛ տնտեսության, թե՛ հասարակության վրա: Իր էլեկտրոնային «հարազատների»՝ հեռուստացույցի եւ անհատական համակարգչի նման, բջջային հեռախոսը կարող է լինել կա՛մ օգտակար ծառա, կա՛մ պահանջկոտ տեր:

Ուստի, բարեկա՞մ կդառնա բջջային հեռախոսը, թե՞ բշմամի՝ հարցի լուծումը, բառիս բուն իմաստով, գտնվում է այն կողմի ձեռքում:

☺ - Բժիշկ, ես գրիպով հիվանդ եմ, ի՞նչ անեմ:	ԱՆԵԿԴՈՏՆԵՐ	*☹ Դանդիպում են երկու ընկերուհի.
- Ինձնից հեռու մնա... հաջորդ...	եք:	- Գիտես, երեկ գնացել էի աչքի բժշկի մոտ:
☺ Խնդրում եմ մի ծանապարհեք մեզ, մեղույթուն մի քաշեք:	- Վա՛յ, ի՞նչ եք ասում, հյուրերին ծանապարհելիս ես իրական հաճույք եմ ստանում:	- Եվ ի՞նչ ասաց նա:
		- Ասաց, այբուբենը սովորի:

ԹԵՎԱՎՈՐ ՄՏՔԵՐ

Ցավերն ու հրճվանքները մեզ հասնում են ոչ թե իրենց մեծությամբ կամ փոքրությամբ, այլ՝ մեր զգայունակության չափով:

ԼԱՌՈՇՆՈՒԿՈ

Երջանիկ է այն կինը, ով իրենից ուժեղ տղամարդ է գտնում:

ԺՈՐԺ ՍԱՆԴ

Կինը նման է մատչելի վարկի՝ հիանալի պայ-

մաններ, գեղեցիկ գովազդ, փաստաթղթերից պահանջվում է միայն անձնագիրը, իսկ հետո՝ ողջ կյանքում պարտք ես մարում:

Ս.ԹՈՐՈՍՅԱՆ

«Վրաստանի» ընթերցող Ծալկայի մունիցիպալիտետ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ. Փաստեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՆԻԿՈԼ ՓԱՇԻՆՅԱՆ. «ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԽԱՂԱՊՈՒԹՅԱՆ ՕՐԱԿԱՐԳԸ ՀՈՉԱԿԵԼ Է ԱՅՆ ԸՄԲՈՆՄԱՄԲ, ՈՐ ԽԱՂԱՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ՄԻԱԿՈՂՄԱՆԻ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅ ԶԷ»

Հունվարի 17-ին Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը, երկրի Ազգային ժողովում կառավարության անդամների հետ հարցուպատասխանին պատասխանելով պատգամավորների հարցին, հայտարարեց, որ Հայաստանը խաղաղության օրակարգը հռչակել է ոչ թե Ադրբեյջանի, այլ իր տրամաբանությամբ՝ այն ընթերցմամբ, որ խաղաղությունը միակողմանի գործընթաց չէ:

- Մենք խաղաղության օրակարգից չենք հրաժարվել, չենք հրաժարվում եւ չենք հրաժարվելու: Դա շատ կարեւոր արձանագրում է, որովհետեւ մեր քաղաքական տեսլականը դա է, եւ մենք շարունակելու ենք, որովհետեւ մենք Ադրբեյջանի տրամաբանությամբ չենք հռչակել խաղաղության օրակարգը, մենք մեր տրամաբանությամբ ենք հռչակել խաղաղության օրակարգը՝ իհարկե, այն ընթերցմամբ, որ խաղաղությունը միակողմանի գործողություն չէ,- ասաց Փաշինյանը եւ հավելեց,- եթե, օրինակ, Ադրբեյջանը նահանջում է խա-

ղաղության օրակարգից, դա չի նշանակում, որ հայկական կողմն էլ պետք է հրաժարվի դրանից:

- Ընդհակառակը՝ գուցե մենք ավելի շատ շեշտադրումներ պետք է անենք, ավելի խորը հիմնավորենք, ավելի շատ փաստարկենք,- ասաց վարչապետը:

ԱՆՑԿԱՑՎԵՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԵՎՐԱՄԻՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՎԵՑԱՄՅԱԿԻ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄԸ

Հունվարի 16-ին, Եվրոպական միության պատվիրակության, Եվրամիության գլխամասային գրասենյակի եւ Հայաստանի կառավարության ներկայացուցիչների մասնակցությամբ, անցկացվեց միստ՝ նվիրված 2017 թվականին ստորագրված Համապարփակ եւ ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրի (ՀԸԳԳ) 6-ամյակին:

Հանդիպման նպատակն էր նաեւ ընդգծել ՀՀ-ԵՄ հարաբերությունների շրջանակում ՀԸԳԳ-ի կարեւոր նշանակությունը, ինչպես նաեւ զննատեղի կիրարկման

ներկա փուլն ու բարձրացնել արդյունավետությունը: Արտագնա միստին ներկա է գտնվել 70 մասնակից, ովքեր ակտիվ մասնակցություն են ունեցել գործընկեր-

ների միջեւ մտքերի փոխանակությանը: Արտագնա միստի ընթացքում Հայաստանի կառավարության կողմից նախանշվել են կոնկրետ ոլորտներ, որոնց ուղղությամբ հաջողությամբ իրականացվել են Համապարփակ եւ ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրին առնչվող բարեփոխումներ՝ ցուցադրելով Համաձայնագրի շնորհիվ արձանագրված շոշափելի ձեռքբերումները:

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԶԵՂԱՐԿՎՈՒՄ ԵՆ ՊԱՏՎԱԿՈՐ ԿՈՉՈՒՄՆԵՐԸ

Հայաստանում վերացվում է պատվավոր կոչումների շնորհումը:

«Հայաստանի Հանրապետության պատվական պարգևների ու պատվավոր կոչումների մասին» Հայաստանի օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին եւ հարակից օրենքներում փոփոխությունների փաթեթն ԱԺ միստում ընդունվեց առաջին ընթերցմամբ՝ ստանալով 64 կողմ, 31 դեմ ձայներ: Այս պահին գործող

օրենսդրությամբ սահմանված են 17 պատվավոր կոչումներ, որոնց մեջ են ժողովրդական արտիստի, ժողովրդական նկարչի, արվեստի վաստակավոր գործչի, մշակույթի վաստակավոր գործչի, վաստակավոր լրագրողի եւ այլ կոչումներ: Նախագծով առաջարկվում է չեղարկել պատվավոր կոչումները: Պահպանվում է միայն

«վաստակավոր կոչելիով» կոչումը, քանի որ ոչ թե անհատին, այլ կոչելիովին է տրվում: Նախկինում տրված կոչումները շարունակելու են ուժի մեջ մնալ:

Ըստ նախագծի հիմնավորման՝ կոչումները ժամանակավոր եւ, առողջ մրցակցության, անգամ բարոյա հոգեբանական մթնոլորտի վրա բացասաբար անդրադարձող: Նախագիծը ներկայացրած արդարադատության նախարարությունը

մատնանշել է առաջադեմ երկրների փորձը, որտեղ պատվավոր կոչումների ինստիտուտ առկա չէ:

Նախարարությունից վստահեցնում են՝ պատվավոր կոչումների չեղարկումը չի նշանակում, որ պետությունը դադարելու է որեւէ մեկին խրախուսել իր գործունեության համար, լինելու են ոլորտային մրցանակաբաշխություններ:

Ընդդիմությունը նախագիծին դեմ էր:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՊԱՐԱՐԵՑՐԵԼ Է ՎՐԱՍՏԱՆՈՎ ՌՈՒՄԱՍՏԱՆ ԼԱՍՏԱՆԱՎԱՅԻՆ ԲԵՌՆԱՓՈԽԱԴՐՈՒՄՆԵՐԸ

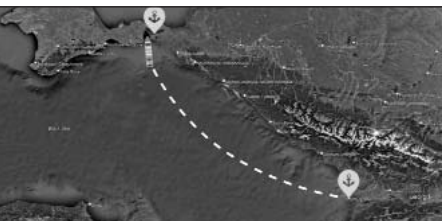
Լաստանավային հաղորդակցությունը, որը պետք է այլընտրանք լիներ «Վերին Լարս» անցակետի եւ հնարավորություն տար հայկական բեռները Վրաստանի տարածքով հասցնել Ռուսաստան, գործարկվել եւ աշխատել է մի քանի ամիս, բայց արտահանողների ու ներմուծողների շրջանում բավարար հետաքրքրություն չի առաջացրել:

Հայաստանի Էկոնոմիկայի նախարար Վահան Զեյնոյանի խոսքով, Հայաստանն աշխատում է արտահանման դիվերսիֆիկացման ուղղությամբ:

- Մենք լաստանավային ուղղությունը որոշ ժամանակ աշխատեցրինք, սակայն զարգացումները ցույց տվեցին, որ մեր հիմնական ջանքերը պետք է ուղղենք այլ երկրներ արտահանումն ակտիվացնելու ուղղությամբ,- նշել է Զեյնոյանը:

Ըստ նախարարի, լաստանավն աշխատել է մի քանի ամիս:

- Մեր զննատեղիները, այն չի առաջացրել բավարար հետաքրքրություն արտահանողների եւ ներմուծողների մոտ: Եվ մենք չենք տեսել, որ արտահանող ու ներմուծող ընկերություններն օգտագործեն լաստանավն այնպես, որ ինքներս՝ մեզ եւ մեր գործընկերներին համոզենք այդ ծրագիրը շարունակելու վերաբերյալ,- ասել է նախարարը:

Նշենք, որ 2023 թվականի մայիսին Հայաստանն սկսեց բեռնափոխադրումներ կատարել դեպի Ռուսաստան ծովային ճանապարհով եւ այդ նպատակով օգտագործում էր Բաթումի-Նովոռոսիյսկ-Բաթումի երթուղին:

Վրաստանի ծովային տրանսպորտի գործակալությունը հայտարարել է, որ «սա կանոնավոր երթուղի չէ եւ ամբողջովին կոմերցիոն բնույթ ունի, որն իրականացվում է համակարգված»:

ՑԱՎԱԼԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ. ԱՎԵԼԱՑԵԼ Է ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՏՐԱՆՄՊՈՐՏԱՅԻՆ ՊԱՏԱՀԱՐՆԵՐԻ ԵՎ ՀԱՆՑԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԹԻՎԸ

Հայաստանի ոստիկանությունը խնդրահարույց է համարում ճանապարհատրանսպորտային պատահարների թվի աճը եւ նախատեսում է այս ուղղությամբ կանխարգելիչ քայլեր ձեռնարկել:

2023 թվականի 11 ամիսների ընթացքում Հայաստանի տարածքում արձանագրվել է 4368 ճանապարհատրանսպորտային պատահար, որի հետեւանքով զոհվել է 362 եւ մարմնական վնասվածք ստացել՝ 6200 անձ: Պատահարների քանակը աճել է 258-ով, զոհերի թիվը 52-ով, իսկ վիրավորների՝ 340-ով:

Պատահարների քանակական աճը պայմանավորված է նաեւ այն հանգամանքով, որ պարեկային ծառայությունը միայն 2023 թվականի վերջին գործեց երկրի ողջ տարածքում:

2023 թվականի 11 ամիսներին հանցագործությունների ընդհանուր թիվը, 2022 թվականի համեմատ, աճել է 5,3 տոկոսով կամ 1 771 դեպքով:

2022 թվականի 11 ամիսների ընթացքում գրանցվել է 33 հազար 281 դեպք, իսկ 2023 թվականի 11 ամիսների ընթացքում՝ 35 հազար 52: Սպանությունները, 2022-ի համեմատ, նվազել են 7-ով, խարդախության դեպքերն ավելացել՝ 342-ով, ճանապարհային երթևեկության կանոնները խախտելու դեպքերի աճը կազմել է 226: Թմրամիջոցների ապօրինի շրջանառությունն ավելացել է

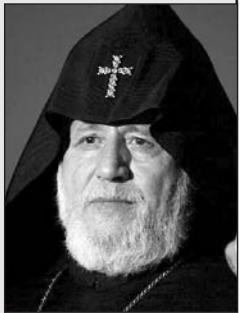
2354-ով, զենքի, ռազմամթերքի ապօրինի շրջանառությունը՝ 300-ով, կաշառքի աճը՝ 340 դեպքով:

Թեւեւ ավելացել է հանցագործությունների բացահայտման ցուցանիշը: 2023 թվականի 11 ամիսների ընթացքում գրանցված 35 հազար 52 հանցագործությունների 65 տոկոսը բացահայտվել է, եւ հայտնի է հանցակազմ կատարած անձանց ինքնությունը:

Ոստիկանության կողմից ձեռնարկված միջոցառումների արդյունքում առգրավվել եւ բացատրական աշխատանքների շնորհիվ կամավոր հանձնվել է 1415 միավոր զենք, որից 305-ը՝ ինքնաձիգ, 580-ը՝ ատրճանակ, 11-ը՝ գնդացիր, 489-ը՝ հրացան, 21-ը՝ նռնակաձեռք, 4-ը՝ ակամանետ եւ 5-ը՝ դիպուկահար հրացան:

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՅՅՆ ԱՄՆ

Հունվարի 13-ին Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Տայրազուն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը հայրապետական այցով մեկնեց ԱՄՆ Արեւելյան ու Մեծ Բրիտանիայի եւ Իռլանդիայի Հայոց թեմեր: Նորին Սրբությունը հանդիպումներ կունենա թեմական կառույցների եւ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի բարերարների հետ՝ քննարկելու Մայր Աթոռի կողմից իրականացվող ծրագրերը:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՈՒՐՄՆ ԱՆՃՆՈՒՄ Է ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ՈՒՂԵԳՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ

Հայաստանն ամբողջովին անցնում է էլեկտրոնային ուղեգրման համակարգի: Առողջապահության նախարար Անահիտ Ավանեսյանի խոսքով, պերբյուրեի «Առողջապահություն» բաժնի 17 միջոցառումների փոխհատուցումը կիրականացվի պայմանագրային գումարով բյուջեի չսահմանափակման (օՖերայի) սկզբունքով՝ 6 ամիս ժամկետով, եւ այսօր արդեն օՖերային սկզբունքով բաշխվում է 27 միջոցառմամբ հարկացված գումարի 44 տոկոսը, որը կազմում է մոտ 52 միլիարդ դրամ: Հարկանշական է, որ մինչ այս ամենը բժշկական կենտրոնի համար նախատեսված էին նախարարի հրամանով սահմանված առավելագույն սահմանաչափեր, իսկ այսուհետ բժշկական կենտրոնները կփոխհատուցվեն՝ ըստ մատուցած ծառայությունների:

ԱՎԵԼԱՆՈՒՄ Է ԿԱՐԵՐՈՒՄ ԿԱՐԱՎԱՍԵՐԻ ԹԻՎԸ

Հայաստանի առողջապահության նախարարության հիվանդությունների վերահսկման եւ կանխարգելման ազգային կենտրոնի տվյալներով, Հայաստանում կարիւրուկի լաբորատոր հաստատված դեպքերի թիվը, 2024 թվականի հունվարի 15-ի դրությամբ, 11 է: Հաստատված վարակման 11 դեպքից 10-ը երեխա է, մեկը՝ մեծահասակ: 2 քաղաքացի հոսպիտալացված է: Նշենք, որ 2023 թվականի դրությամբ ընդհանուր լաբորատոր հաստատված դեպքերի թիվը 545 է:

30 ՆՈՐ ԱՎՏՈՐՈՒՄՆԵՐ՝ ԵՐԵՎԱՆԻ ՓՈՂՈՅՆԵՐՈՒՄ

Հայաստան ներմուծվող 30 նոր ավտոբուսներից 28-ն արդեն երեւանում են. առաջիկայում դրանք կմտնեն Երթուղի: Նոր ավտոբուսները Երթուղի դուրս կգան մաքսագերծումից հետո, առաջիկա 15-20 օրերի ընթացքում: Ավելի վաղ երեւանի քաղաքապետարանից հայտնել էին, որ հանրային տրանսպորտի բարեփոխումների շարունակականությունն ապահովելու նպատակով եւս 30 նոր ավտոբուս կներմուծվի Հայաստան:

ՄԱՅՐԱՔԱՐԱՔ

**ԹԱՓՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐ՝
ՏՐԱՆՍՊՈՐՏԻ
ԵՎ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ
ՍՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ
ՇԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ**

Թբիլիսիի քաղաքապետ Կախա Կալաձեի խոսքով, մայրաքաղաքի տրանսպորտի եւ քաղաքաշինության գործակալությունը հայտարարել է մոնիթորինգի ծառայության առաջին, երկրորդ եւ երրորդ կարգի մասնագետների թափուր աշխատատեղերի համար աշխատանքի ընդունելու մասին հայտարարություն:

Ինչպես նշեց քաղաքապետը, ըստ կատեգորիաների, այս թափուր պաշտոնների համար պաշտոնական աշխատավարձը տատանվում է 1862-3325 լարիի սահմաններում:

- Տրանսպորտի բարեփոխումը մեր քաղաքականության հիմնական ուղղություններից է, որը բաղկացած է բազմաթիվ բաղադրիչներից, եւ դրա իրականացումը կարելու է մասն է կազմում: Նրանք, ովքեր ցանկություն ունեն աշխատանքի տեղավորվել եւ ցանկանում են դառնալ քաղաքապետարանի տրանսպորտային բարեփոխումների մասնակիցը, կարող են դիմել Թբիլիսիի տրանսպորտի ու քաղաքաշինության գործակալություն: Համապատասխան հարցազույց ու պրակտիկա անցնելուց հետո, թեկնածուները հնարավորություն կունենան աշխատանքի ընդունվել մոնիթորինգի ծառայությունում, - ասաց Կախա Կալաձեն:

ՀԻՇԱՏԱԿԻ ԽՈՍՔ

«Մեր հարգելի Ջոյա Ռոստոմյանը այլևս հավերժի ճամփորդ է...»:

Ջոյա Գրիգորի Ռոստոմյանի մահվան լուրը ցնցեց բոլոր նրան ճանաչողներին ու, հատկապես՝ Վրաստանի կրթական ոլորտի: Չնայած նրա, որ հարգելի Ջոյան արդեն 4 տարի համառ ուժերով ու հավատով պայքարում էր երկարատև հիվանդության դեմ:

Ջոյա Ռոստոմյանը ծնվել էր 1948թ. ապրիլի 20-ին, Լեռնային Ղարաբաղի Մարտունի քաղաքում: 1967թ. ավարտել է տեղի միջնակարգ դպրոցը, նույն թվականին ընդունվել է Երեւանի Խ.Աբովյանի անվան մանկավարժական ինստիտուտի բանասիրական ֆակուլտետը: 1970թ. նշանակվել էր ուսմասվար Բոլնիսի քաղաքի հայկական դպրոցում, ապա՝ 1986թ. Բոլնիսի շրջանի Կիսնեթի հայկական գյուղի ոչ լրիվ միջնակարգ դպրոցում: 1988թ.-ից Բոլնիսի շրջանային ժողկրթբաժնի հայկական դպրոցների մեթոդիստն էր, իսկ 1989-2005 թթ.՝ Բոլնիսի հայկական դպրոցի տնօրենը: Մանկավարժական գործունեությունից բացի, նա նաեւ Բոլնիսի մունիցիպալի սակրեբուլոյի մի քանի գումարումների անդամ էր:

ՉՈՅԱ ՌՈՍՏՈՄՅԱՆ

Բոլնիսիի պատվավոր քաղաքացի տիկին Ջոյան բազմաթիվ սերունդներ կրթած մանկավարժ էր՝ բազմիցս գնահատվածով եւ պարգևատրված Վրաստանի պետական, կրթական կառույցների կողմից:

Մանկավարժ, ով իր յուրաքանչյուր աշակերտի մեջ իր լուսավոր էության մեկ մասնիկն էր թողնում՝ որպես նրա ապագա ճանապարհի լուսատու: Մանկավարժ, ով հաջողացնում էր կրթել իր երեքեմի աշակերտի թռանը, քանի որ

ամուր էր հիմքը մայրենիի համընդհանուր սիրո եւ պատասխանատվության: Ով ամենամանր պահին նույնիսկ, չէր կորցնում լավատեսությունն ու հավատը մարդկային վեհ արժեքների ու բարոյական սկզբունքների հանդեպ՝ սիրելով ու նույն այդ սերունդներին դեպի միաժամանակ երկու հայրենիք՝ Վրաստան եւ Հայաստան:

Գործընկերներ

ՎԱՀԱՆ ՍԱՀԱՐՅԱՆ

բարձրագույն ավարտելուց հետո, վերադարձել է հարազատ գյուղ:

1978-1994 թվականներին Ախալցխեի շրջանային «Կարմիր դրոշ» («Ծիրնի դրոշ», այժմ «Սամցխե») թերթի հայկական թղթարկման թղթակիցն էր, պատասխանատվության բարձր գիտակցումով էր կատարում լրագրողի իր պարտականությունները:

90-ական թվականների սկզբներից ուսուցչության էր անցել տեղի 9-ամյա դպրոցում: Տարիներ առաջ էր անցել կենսաթոշակի:

Ընտանիքին անմնացորդ նվիրված, լավ ամուսին էր ու հոգատար հայր:

Վահան Սահարյանի՝ ազնիվ ու անկեղծ ընկերոջ հիշատակը միշտ վառ կմնա նրանց սրտերում, ովքեր ճանաչում էին նրան, աշխատել են հետը, շփումներ ունեցել:

Մի խումբ ընկերներ

«Վրաստան» թերթի խմբագրությունը խորապես ցավակցում է թերթի հավատարիմ ընթերցողներ, լավ բարեկամներ **Ջոյա Ռոստոմյանի** ու **Վահան Սահարյանի** մահվան կապակցությամբ եւ զորակցում է հանգուցյալների ընտանիքներին, հարազատներին:

«Վրաստան» թերթի խմբագրությունը իր վշտակցությունն է հայտնում Աննո Բաբաջանյանի հիշատակի վրացական հիմնադրամի նախագահ Թամազ Դիփիանուն եւ Արայիկ Բաբաջանյանին, կնոջ եւ զոնքանցի՝

Լալի Շավլայի ԴԻՓԻԱՆՈՒ

մահվան կապակցությամբ եւ ցավակցում է հանգուցյալի հարազատներին ու մերձավորներին:

1	2		3	4		5	6	7	8
			9	10			11		
	12	13			14	15			
16	17		18						
19					20	21	22		
	23		24	25					
			26			27			
28							29		
			30	31		32			
33			34			35		36	
		37	38			39			
40	41	42			43				
44	45					46			
	47				48				
		49				50	51		52
53			54	55		56		57	
			58		59	60	61		
62		63							

Խ Ա Չ Բ Ա Ռ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ. 1.Պարսկաստանի մայրաքաղաքը: 4.«Առեւտրի մեջ քնած բզեզին աշխարհը ճոճք էր թվում, ծիրանագույն ...» (Ա.Բակունց): 9.«...ն էլ լավ են տեսել ես» (Հովհ.Թումանյան): 11.«... դու, ..., սիրուն Նոր տարի» («Նոր տարի»): 12.Խ.Աբովյանի ծննդավայրը: 15.Իզուր, սին, փուչ: 16.Մարմնի պակասություն: 18.Քաղաք Աբխազիայում: 19.Հայոց աստվածուհիներից: 20.Հովհ.Թումանյանի պատմվածքներից: 23.Առասպել «Հայկ եւ ...»: 25.Մատի գարդ: 26.«... աղջիկ» (Ժող.երգ): 27.Նար-Պոսի նովելաշարի հերոսուհի: 28.Անարդար, անօրեն: 29.Ուրիշ, տարբեր: 30.Կղզի Վանա լճում: 34.Հերմեսի փրփուր: 38.Դեմքի մաս: 39.Ե.Չարենցի պոեմներից «Երկիր ...»: 40.... գիշեր, ... աշուն: 42.Իզական անուն: 43.Միզ, բանջարեղեն, պտուղ: 44.ՀՀ վաստակավոր արտիստուհի ... Թուխմանյան: 46.Շվեդուհի դերասանուհի ... Գարբո: 47.Հիշողություն մարդու մտքերում: 48.«Կ... քո դեմ Սասնա Ղափթ, Թուր Կեծակին» («Սասնա ծռեր» էպոսից): 49.Լավաշ ...: 50.«Որ մին ..., ջարդի հազար» («Քաջ Նազար»): 54.Անուն, որ նշանակում է շարժում, անհամգիստ: 57.Անշունչ առարկա: 59.Երիտասարդ դերասանուհի ... Սարգսյան: 62.Մաշտոցյան այբուբենի զինվոր: 63.Մետրոյի կայարան Երեւանում «Ձորավար ...»:

ՈՐՈՇԱՆՈՒՄ. 1.Հայոց Արշակունի թագավոր, Մեծ Հայքի արքա: 2.Իվանե եւ ... եղբայրներ: 3.Երաժշտություն, մեղեդի: 4.Շատ, չափից դուրս կերակրել: 5.Ն.Ջարյանի ստեղծագործություններից «...ի խնձորները»: 6.Անսովոր, ոչ սովորական: 7.Մակերեսի չափման միավոր: 8.Վրաց արձակագիր Էդնատ ...: 10.Թռչնի տեսակ: 18.Ոչ թե սիրել, այլ ...: 14.Լատվիայի մայրաքաղաքը: 17.Դպիր, ուսուցչապետ: 21....լիա, ...լական, ...լացի: 22.«Մարադ...» արգենտինական ֆիլմ: 24.Վրաց հայտնի երգիչ: 25.«Դու ... մնա, գնա քու բանին» (Աշուղ Ջիվանի «Քանքարավոր ընկեր»): 26.Ցուցական դերանուն: 31.Ուսական բիլինա «... Սուրունց»): 32.... Լիզա կամ Ջոկոնդա: 33.Արմեն Տիգրանյանի օպերաներից: 35.Գեղեցիկ ծաղիկ: 36.Հունական հայտնի պար: 37.Հին Հայաստանում կուսակալ, իշխան: 41.Տիրակալ, միապետ Մերձավոր եւ Միջին Արեւելքի երկրներում: 45.Սուր վարակիչ հիվանդություն: 51.Գիքորի հայրը: 52.Փոխադարձ դերանուն: 53.Ետադաս կապ: 55.... տարի, ... օր: 56.Միջնադարյան հայկական ավերված բերդաքաղաք Կարսի մարզում: 58.Ժխտական նախաձեռն: 60.Սեքենայի մաս, անիվ: 61.Վերջին ծայրամիջը:

Կազմեց ԱՆՆԱ ՍԱՐԻԲԵԿՅԱՆԸ

ՆԱԽՈՐԴ ՏԱՐՎԱ N 101-102 ԽԱՉԲԱՌԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ. 7.Ֆայտոն: 8.Ավա: 10.Ուստա: 11.Խար: 13.Կաղին: 15.Արիշտա: 16.Կանն: 17.Դակի: 19.Բորոն: 23.Ասկարոն: 26.Խաշու: 27.Բեմոլ: 28.Սենատ: 29.Վիշապ: 32.Իրո: 33.Անահիտ: 36.Դոգ: 37.Մագի: 39.Արե: 42.Պար: 43.Բանան: 44.Բալու: 45.Գոնե: 46.Արո: 47.Կա: 48.Դրակից: 49.Կարթ: **ՈՐՈՇԱՆՈՒՄ.** 1.Բանկա: 2.Ստեղծ: 3.Սնունդ: 4.Կատակ: 5.Նախշ: 6.Կարա: 9.Կարիք: 12.Ատրուշան: 14.Անդամ: 18.Բալի: 20.Ոխերին: 21.Թան: 22.Կուտ: 23.Մեղեդի: 24.Կով: 25.Որան: 30.Շագանակ: 31.Պարանոց: 34.Տապակու: 35.Տիրույթ: 36.Դեբեդ: 38.Գալար: 41.Գարի:

Գլխավոր խմբագիր՝ ՎԱՆ ԲԱՅԲՈՒՐԹՅԱՆ

Գլխ. խմբագրի տեղակալ՝ ՅՈՒՐԻ ՊՈՐՈՍՅԱՆ

Համարի պատասխանատու՝ ԳԱՅԱՆԵ ԲՈՍՏԱՆՋՅԱՆ

Համակարգչային ծեւավորումը՝ ՏԻԳՐԱՆ ՍԻՐԱԴԵՂՅԱՆ

ՔՅՅԵԾ ՅՈՆԱԶԻԴՈՒ: ԹՅՈՒՐՈՆԵ 0105, ՃԱԾԻՐԵՅԻՆ ԺՅՖԱ 5,
Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105 Գ.Աթոնելի փ. 5
ԹՅՓՆ. Հեռ. 2990-739, 2990-774
www.vrastan.ge E-mail: vrastan.press@gmail.com
Գրանցման վկայական № 4 Կ - 1439
«ԿՈՆՈՐ» հրատարակչություն

«ՅՐԱՆԻՅԱՆ»
ԹՅՈՒՐՈՆԵ, ՆԱԶԻԴԵՅԻՐ
"ВРАСТАН"
Тбилиси, Грузия
<VRASTAN>
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445